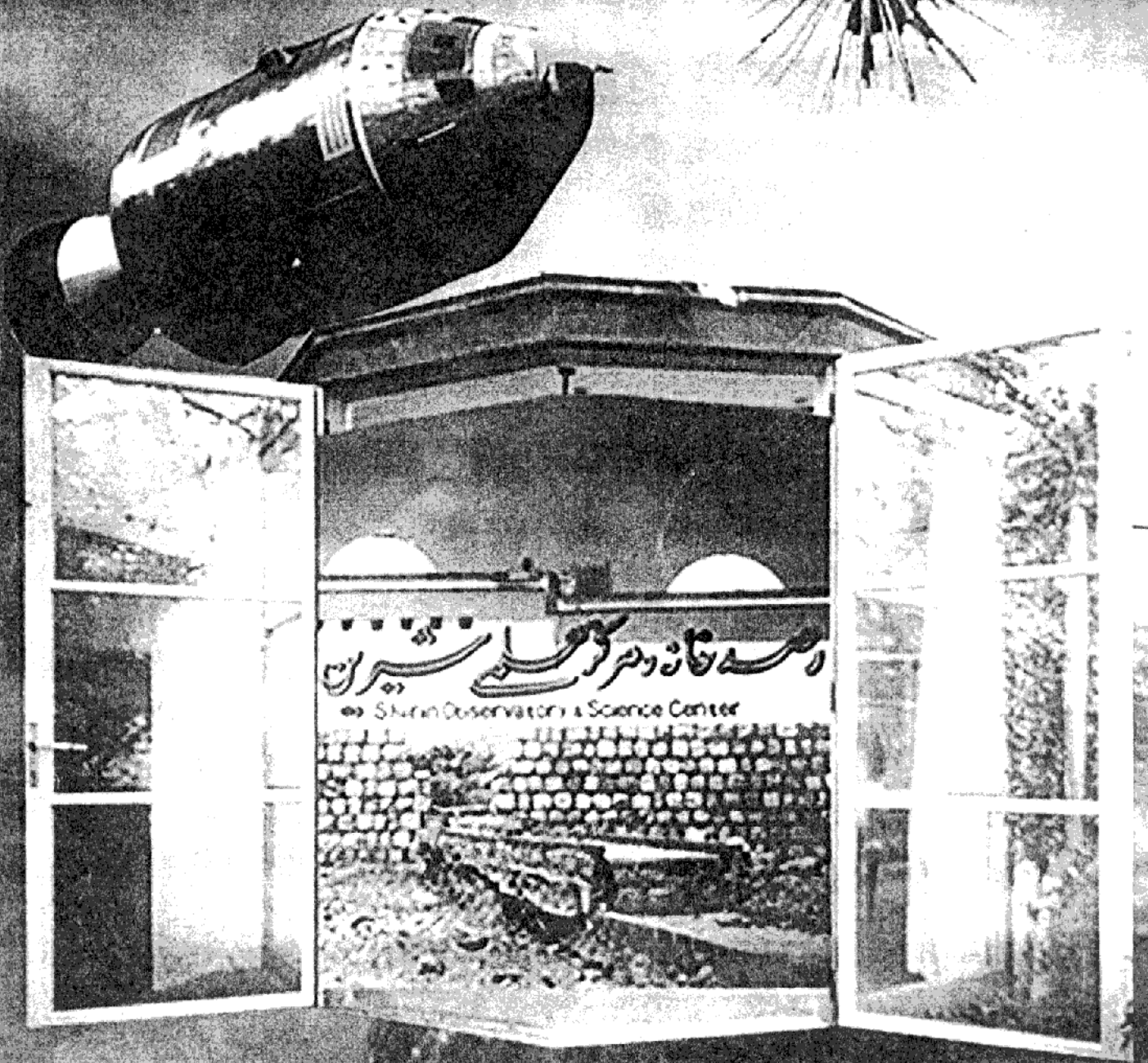
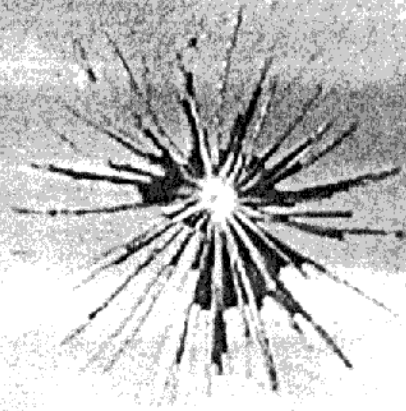

پنجره

نشریه داخلی رصدخانه و مرکز علمی شیرین - شماره اول - مردادماه ۸۰

- شیرین که بود و ...

- ساعت افتابی

- معرفی انجمن های مرکز علمی شیرین

- وقایع نجومی ماه آگوست

- موسیقی باب و ...

- هنگامه

- بیوکازها

سرمقاله

مدتی بود که تک کلمه‌ای بر سر زبانمان مانده بود، مدتی بود که دلمان برای دستان گرم و پرمهرتان تنگ شده بود، مدتی بود که پنجره‌های تنها در گوشه‌ اتاق سوت و کور دنیا، چشم‌انتظار نگاه معصومانه شما بود. هفته‌ها و ماه‌ها گذشت و گذشت و ما در انتظار شما نشستیم.

نشریه بهانه‌ای بود برای صحبت با شما، ما توانستیم پنجره دلمان را به سوی شما بگشاییم تا نسیم محبت شما باری دیگر مشاممان را نوازش دهد.

درست در بیست و یکمین روز تابستان داغ، هنگامی که خورشید رفته رفته موهبت خویش را کنار می‌گذاشت، نشریه کار خود را آغاز کرد.

ابتدا می‌خواستیم همگام با نام قاصدک گرمی دستانتان را حس کنیم و قاصد بی‌پیرایه‌مان را قاصدک بنامیم ولی قاصدک جای خودش را به پنجره تنهای دلمان داد. در ابتدا تنها دلگرمی ما گرمی دستان آقای دکتر طالبی‌نژاد و آقای مهندس رضایی شهردار محترم بر شانه‌هایمان بود، ولی حمایت صادقانه دوستان آنچنان روی ما تأثیر گذاشت که ما سوگند یاد کردیم که به خاطر اعتماد آنها هیچگاه زیر قولمان نزنیم و تا آخر حامی آنان باشیم.

یادتان بماند که ما باز منتظر همکاری شما هستیم.

با تشکر شورای سردبیری

دست اندرکاران این شماره: فاطمه آل‌عصفور، فرزانه اسماعیل‌زاده، امیرحسین انتشاری، مسعود باقریان، بهتان بردبار، احسان پادگانه، حسین پاک‌آیین، حسن خسروی، فاطمه رشیدی، سمیرا رضایی، لیلای رضایی، مهدی رنجبر، حسن روحانی، رضا سپهری، مهدی سلیمانزاده، محسن شریفی، محمد صادقی، فاطمه عابدینی، فرید عزیززاده، محمود عطارزاده، الهه فاخر، محمد فتحی، محسن محمدپور، مرضیه مقدسی، اتابک موسوی، امیر ناصری‌فرد، محمدکریم نظامی، فاطمه نگهبان، امیررضا نیک‌پور، هاشم نیکنام، امین هدایتی.

با تشکر از: آقای دکتر طالبی‌نژاد، آقای مهندس رضایی،

آقای نصیری، آقای بیگی‌زاده و انجمن‌های رصدخانه

و مرکز علمی شیرین.

پنجره

نشریه داخلی رصدخانه و مرکز علمی شیرین فسا

شماره اول - مرداد ماه ۸۰

فهرست مطالب

- ۱ شیرین که بود و ... ؟
- ۲ معرفی انجمن‌های مرکز علمی شیرین
- ۴ مصاحبه با آقای دکتر طالبی‌نژاد
- ۵ مصاحبه با آقای شهردار
- ۶ آینده زمین
- ۶ ساعت‌های آفتابی
- ۷ فنارخون مهلک‌ترین بیماری قرن
- ۸ بیوگازها
- ۹ استرس
- ۹ وراثت: قانون مندل
- ۱۰ وقایع نجومی ماه آگوست
- ۱۱ خواندنیها
- ۱۲ بی تو ای برق (طنز)
- ۱۳ موسیقی پاپ
- ۱۴ درود بر آنان که ...
- ۱۵ هنگامه
- ۱۶ بهترین فیلمهای یک عمر

شورای سردبیری: علی شریعتی، فرید فاموری،

ایلناز زلفی، سمانه ستوده، صفورا ستوده

هیأت تحریریه: علی شریعتی، نیلوفر جعفرپور،

فرید فاموری، محمد یگانه تحقیقی،

محسن یگانه تحقیقی، فرهاد شکوهی

روابط عمومی: حمیدرضا کهن

طرح روی جلد: حسین رستم‌زاده،

حسام‌الدین ستوده

کاریکاتور: سمیرا مجیدی

صفحه آرای: علی شریعتی، فرید فاموری

چاپ: نمایندگی شرکت ساعی رایانه شیراز

نشانی: فسا- جام‌جم- رصدخانه و مرکز علمی شیرین

تلفن تماس: ۰۷۳۱-۳۰۰۳۰

E-mail: Panjerehj@yahoo.com

شیرین که بود و چرا «رصدخانه و مرکز علمی شیرین»؟

یکی از دانش‌آموزانش در مراسم ختم آن شادروان طی مقاله‌ای گفت: «... وقتی وارد کلاس می‌شدی با نوشتن:

'In the name of God'

خضوعت را در مقابل قدرت نامتناهی خالق هستی بخش نشان می‌دادی. با چه دقتی درس را برایمان بازگو می‌کردی، چه درسها که به ما نیاموختی، آشنایی بودی که در قلبها و وجود همه ما لانه کرده بودی، تو همانند پروانه‌ای گرد شمع وجود ما آنقدر بال و پر زدی تا همیشه روشن باشیم و میل به تاریکی نکنیم.»

شیرین آنچنان بی‌آلایش بود که معنی کلمه "سرخاب" را که در امتحان ورودی دانشگاه مطرح شده بود را نمی‌دانست و تا قبل از ازدواجش آرایش نکرد. آقای علی‌عسکر فرهادپور "رئیس وقت اداره آموزش و پرورش فسا" در تسلیت نامه‌اش نوشت: «طالبی نژاد عزیز با همه بزرگیش در قلب کوچک حقیر جای داشت.»

فاطمه (شیرین) طالبی نژاد خواهر دکتر طالبی نژاد بود که در سال ۱۳۳۸ در تهران متولد شد و از دبیرستان زینبیه فسا دیپلم گرفت. به دنبال فارغ‌التحصیلی در رشته زبان دانشسرای راهنمایی شیراز در سال ۱۳۵۹ در بسیاری از مدارس روستایی و شهری شهرستان فسا از جمله: اکبرآباد، ششده، کوشک‌قازی، دستچه و مدارس شهدای بدر و نور، الزهراء (س) و ارشاد به عنوان دبیر زبان به خدمت پرداخت و در این ایام اثراتی فراموش نشدنی بر دانش‌آموزانش گذاشت. در اولین سال خدمت و هنگامی که مسئولیت تدریس کلاس مختلط در سال سوم راهنمایی در اکبرآباد را بر عهده گرفت، کمتر کسی موفقیت او را در اداره این کلاسها تصور می‌کرد. سالها بعد تعدادی از همین دانش‌آموزان در دانشگاههای مختلف کشور قبول شدند ولی رابطه خود را با توجه به تحول پایدار و مثبتی که شیرین در آنها ایجاد کرده بود با او حفظ کردند

به پاس از خود گذشتگیها، صداقت و انسانیت شیرین است که امروز کمتر کسی از دانش‌آموزان و خانواده‌هایی که او را می‌شناختند به خود اجازه می‌دهند که از کنار شاهزاده فاسم بگذرند و بر خاک پاکش ادای احترام نکنند.

شیرین، روح شاد باد.

محمدعلی کشتکار

نقش کلیدی و اساسی دکتر طالبی نژاد در دادن امکانات مالی، فنی، مدیریت و شکل‌دهی نیروی انسانی رصدخانه و مرکز علمی شیرین بر هیچ کسی پوشیده نیست، بنابراین دادن نام **طالبی نژاد** به این مرکز شاید کوچکترین کاری بود که می‌توانست به پاس خدمات بی‌دریغ و جبران‌ناپذیر ایشان انجام گیرد. ولی این امر مورد قبول دکتر طالبی نژاد واقع نشد و در عوض ایشان نام **شیرین** را برای این مرکز پیشنهاد نمودند که مورد قبول دست‌اندرکاران قرار گرفت و به عنوان نام رسمی این مرکز شناخته شد، به علاوه بدنبال پیگیریهای دکتر طالبی نژاد ستاره‌های توسط انجمن بین‌المللی ستاره‌شناسان جهان رسماً به نام **رصدخانه شیرین فسا** نامگذاری شد که گواهینامه رسمی آن هم‌اکنون در رصدخانه نصب است. معذالک این سؤال برای بعضی از دوستان کنجکاو مطرح شده بود که «شیرین که بود؟»

شیرین مصداق "معلم چون شمع می‌سوزد و روشنی می‌بخشد" را با عمل خالصانه خود به واقعیت رساند و تمامی هستی و جان شیرین و جوان خود را در طبق اخلاص نهاد و با وفا به پیمان خود، آنرا تقدیم به دانش‌دوستان و دانش‌آموزان نمود. در بهمن ماه ۷۶ پزشکان برایش عمل جراحی تجویز نمودند ولی شیرین به آن رضایت نداد، زیرا بر این اعتقاد بود که با بستری شدنش در آن ماههای حساس، دانش‌آموزانش لطمه خواهند خورد. بنابراین عمل جراحی خود را تا تصحیح و تحویل آخرین برگه امتحانی آخر سال دانش‌آموزانش یعنی اواخر خرداد ۷۷ به تعویق انداخت ولی این تأخیر زیاد منجر به غیر قابل کنترل شدن سرطانش گردید و بالاخره با نثار جانش در چهاردهم فروردین ۷۸ و به جای گذاشتن دو فرزند صغیر، ایشان را نیز کمال بخشید.

آری، شیرین همان **فاطمه (شیرین) طالبی نژاد** و دبیر زبانی بود که هر کس او را می‌شناخت در غم سوگش اشک ریخت و بر فقدان حضورش در کلاسهای درس حسرت و تأسف خورد. او آنچنان دلسوز و پرتلاش در کلاسش غرق تدریس می‌شد که صدای زنگ را هم نمی‌شنید. شیرین یک مربی اخلاق بود که صدها نامه موجود از دانش‌آموزانش گواهی بر توجه خاص او به مسائل و مشکلات خانوادگی و اجتماعی آنها می‌باشد. شیرین دبیری بود که وقتی مدرسه تحت هر عنوانی تعطیل جمعه دست به تشکیل کلاس جبرانی می‌زد.

معرفی انجمن‌های مرکز علمی شیرین

برای آشنایی بیشتر شما دوستان عزیز با انجمن‌های مرکز علمی شیرین، از انجمن‌های مختلفی که در این مرکز مشغول به فعالیت می‌باشند درخواست کردیم تا در مورد چگونگی تشکیل انجمن‌ها و اهداف و نحوه عملکردشان توضیحاتی ارائه دهند، و در همین جا از همکاری این دوستان با واحد نشریه تشکر می‌کنیم.

انجمن نجوم شیرین

با اینکه بیش از دو سال از ساخت بنای رصدخانه نمی‌گذرد، اما تک‌تک خاطرات همه روزها، هفته‌ها و ماه‌های مسیری که طی کرده، برسینه خود به یادگار گذاشته است. هنوز به یاد دارد آقای حسینی را که برای برپا داشتن این مرکز تحقیقاتی چه شور و شوقی را در دل علاقمندان کاشت و چگونه با دلی پر از امید از شهردار حمایت و کمک طلبید و شهردار دانش‌دوست شهرمان چگونه دستان او را به گرمی فشرد و او را دلگرم کرد.

اینجا حکایت شور و شوق عاشقان نجوم را خوب به یاد دارد که نه سرمای زمستان و نه گرمای تابستان هیچ‌کدام نمی‌توانست آنها را از فعالیت باز دارد، آنهایی که آنچه را که دیگران می‌گفتند نشنیده می‌گرفتند و فقط هدف خود را، نجوم دیده و حس کرده بودند.

و این مرکز اندیشه آقای دکتر طالبی‌نژاد را که با دیدن تشنگان علم تصمیم گرفت از هر طریق ممکن این عطش را فرونشاند، سرمشق خویش قرار داد و همت دستانش که او را بر آن داشت تا با اهداء تلسکوپ پیشرفته راهی را که دیگران مهیا کرده بودند هموار نماید را می‌ستاید و امروز بر خود می‌بالد که جایگاهی است برای آنان که آمده‌اند تا مصالح اولیه ساخت بنای هستی را از اینجا بشناسند و حقیقت را از این پنجره درک کنند.

انجمن فیزیک شیرین

انجمن فیزیک شیرین از دو سال قبل فعالیتهای خود را بطور رسمی آغاز کرده است، این انجمن پیش از این هم بصورت پراکنده فعالیتهای متعددی داشته و این انجمن با همکاری و تلاش صمیمانه و قاطعانه عده‌ای از علاقمندان به علم فیزیک سازماندهی شده است.

انجمن فیزیک شیرین شامل زیر گروه‌های متعددی است که در شاخه‌های مختلف فیزیک مشغول به کار هستند و همچنین هر یک از این زیرگروه‌ها تیر در تیر گردنده گروه‌های دیگری هستند که طرح‌های مشخصی را دنبال می‌کنند.

در حال حاضر طرح‌هایی پی‌ریزی می‌شود، مانند گیربکس

(چرخ دنده‌های خودکار، که توسط گروه مکانیک بررسی می‌شود)، ساخت نماد منظومه شمسی برای مجموعه که با انرژی خورشیدی کار می‌کند و توسط گروه انرژی‌های نو بررسی می‌شود، آبگرمکن خورشیدی، مولد انرژی که با بیوگازها کار می‌کند. ساخت وسایل آزمایشگاهی و تشکیل نمایشگاه علم فیزیک از مهمترین برنامه‌های آینده مرکز است. بخش‌های مختلف این مرکز عبارتند از:

۱ - بخش مقالات: کسانی که مقاله دارند چه از جایی نهیته کرده باشند (ترجمه) و یا از روی اطلاعاتی که خود کسب کرده‌اند، نوشته باشند آنرا تحویل داده و برای ارائه مقاله هماهنگی می‌کنند تا اطلاع‌رسانی به اعضا صورت گیرد.

۲ - واحد خبر نشست: مسؤولیت برگزاری جلساتی با حضور اعضا و اساتیدی که مایل به همکاری باشند بر عهده دارد.

۳ - واحد گاهنامه: چاپ نشریه و بررسی برخی نظریه‌ها و مسائل فیزیک و توضیح طرح‌های اجرایی گروه و برنامه‌های بعدی.

۴ - واحد ترجمه: گروهی متشکل از متخصصان زبان، برای کمک به اعضا برای استفاده از منابع خارجی.

۵ - واحد اطلاعات، آرشیو و روابط عمومی.

گروه مکانیک (Mechanical xyz) به عنوان

زیرمجموعه‌ای از انجمن فیزیک شیرین که در تاریخ ۱۰/۴/۱۹ تأسیس شد و به عنوان یک گروه دوستی و علمی با هدف پیشرفت و ابتکار در زمینه‌های مختلف مکانیک شروع به کار کرده است و تاکنون بیش از بیست طرح جالب که هر یک در جهان بی‌سابقه و کاملاً نو و ابتکاری می‌باشد در اختیار داشته و تا چندی بعد به مرحله اجرا خواهد رسید.

این گروه در حال حاضر مشغول کار بر روی چرخنده جدیدی - که طرح اولیه و کلی آن از آقای سروش زارعمپور است - می‌باشد و بقیه طرح‌ها بعد از ثبت و تولید این چرخنده جدید به مرحله اجرا در خواهد آمد.

مشتاقانه در انتظار شما، اندیشه‌های شما، طرح‌های شما و هر گونه همکاری شما هستیم.

انجمن ادبی شیرین

بر حسب صلاحیت‌های موجود ۸ نفر به‌عنوان اعضای هیأت مرکزی انتخاب شدند و با تشکیل گروه‌های C, C++, photoshop, win98, 3Dmax, word97, 2000 سایر اعضا در این گروه‌ها تقسیم شدند. ما از تمام کسانی که هرگونه همکاری، هر چند ناچیز با ما دارند تشکر و قدردانی کرده و اعلام می‌داریم که هدف ما تنها تلاش و کوشش برای رسیدن به اهدافمان است.

انجمن زیست شیرین

علم زیست‌شناسی در رده علم‌هایی قرار دارد که با زندگی بشری ارتباطی مستقیم و تنگاتنگ دارد و این ارتباط باعث شده که در طول تاریخ بشری افراد متعددی به این علم رو بیاورند علاقه افراد باعث گشت که در سال ۱۳۷۸ آزمایشگاه زیست‌شناسی توسط شهرداری شهرستان فسا احداث گردد و این امر زمینه را برای فعالیت گسترده انجمن زیست فراهم نمود.

در حدود چندین ماه بعد از احداث این آزمایشگاه و با توجه به یک سری مسائل این آزمایشگاه تقریباً از رونق افتاد تا اینکه شهرداری تصمیم گرفت که در سال ۱۳۷۹ آزمایشگاهی را در مجاورت رصدخانه احداث کند. احداث کامل این مکان با سفر دکتر طالبی‌نژاد به ایران همراه شد. با توجه به اینکه ایشان یک سری امکانات نجومی و کامپیوتری به همراه داشتند، آزمایشگاه زیست‌شناسی به آزمایشگاه الکترونیک تبدیل شد، تعدادی از افراد انجمن زیست با مراجعه به شهردار محترم جناب آقای مهندس رضایی مقدمات لازم را جهت احداث آزمایشگاه جدیدی در محل رصدخانه فراهم آوردند.

این انجمن با انجام کارهای علمی - کاربردی فعالیت خود را آغاز کرده و در همین راستا شروع به تحقیق در رابطه با هپاتیت B، هپاتیت C، بیوگازها و سیر تکاملی جانداران و گیاهان نموده است. البته از تحقیقاتی که قبلاً در این انجمن صورت گرفته تحقیق در رابطه با بیماری جهانی ایدز است که در سمینار دانش‌آموزی رتبه اول را کسب کرده است.

در پایان از تمام کسانی که با این انجمن همکاری نموده‌اند کمال تشکر را داریم.

در پایان به اطلاع کلیه خوانندگان عزیز می‌رساند انجمن‌های ریاضی و شیمی وابسته به مرکز علمی شیرین به عنوان دو انجمن نوپا آماده عضوگیری می‌باشد. همچنین کانون مترجمان جوان شیرین نیز طی چند روز گذشته شکل گرفته است که در شماره آتی به صورت مفصل به معرفی آنها خواهیم پرداخت.

مدتها بود که ایده بوجود آوردن یک حرکت ادبی را در ذهن داشتیم اما به علل متعددی تحقق این ایده و هدف میسر نبود. سرانجام بعد از گفتگوها و نشستهای متمادی و پشت سر گذاشتن سلسله مراتبی و البته با حضور فعال و پررنگ تنی چند از جوانان با ذوق و اهل ادب و همچنین با مساعدت و همکاری افرادی فرهیخته و روشنفکر توانستیم بر بیکره هدفمان که چیزی نبود جز بوجود آوردن انجمن ادبی جامعه عمل ببوشانیم و آنرا در مرکز علمی شیرین و با شعار بودن و تجربه کردن در کنار هم به عرصه ظهور درآوریم.

هم اکنون انجمن ادبی شیرین کار خود را به صورت رسمی از تاریخ ۱۰/۴/۲۵ شروع کرده است. لازم بذکر است که انجمن ادبی از دو قسمت شعر و داستان تشکیل شده است و اهداف مشخص و از پیش تعیین شده‌ای دارد که از آن جمله می‌توان به برگزاری شب شعر و تقویت فن بیان و تخیل و ... اشاره کرد.

ما همچنان حضور سبز و پر نشاط جوانان و جوان‌دلان پرشور را در عرصه ادب و در انجمن ادبی شیرین خواستاریم. کلام را با دو بیت از اشعار حضرت حافظ به پایان می‌رسانیم:

راهی بزن که آهی بر ساز آن توان زد
شعری بخوان که با او رطل گران توان زد
بر آستان جانان گر سر توان نهادن
گلبنانگ سربلندی بر آسمان توان زد

انجمن کامپیوتر شیرین

در عصر حاضر کامپیوتر به عنوان مهمترین عامل پیشرفت علم و تکنولوژی بشمار می‌رود. این مسأله تا حدی حائز اهمیت می‌باشد که افرادی که دارای اطلاعات کافی در مورد کامپیوتر نباشند بیسواد قلمداد خواهند شد، ما نیز بر آن شدیم که انجمنی تحت عنوان انجمن کامپیوتر شیرین در فسا تشکیل دهیم، اهداف این انجمن عبارتند از:

- ۱ - آشنا شدن علاقمندان با نرم‌افزارهای روز
 - ۲ - تقسیم‌بندی اعضا در شاخه‌های نرم‌افزاری موجود
 - ۳ - تشکیل گروه سخت‌افزار کامپیوتری
 - ۴ - همکاری با سایر انجمنها
 - ۵ - همکاری با نشریه مرکز شیرین در طراحی، تایپ و ...
- در ابتدا عده‌ای با مراجعه به آقای دکتر طالبی‌نژاد پیشنهاد تأسیس این انجمن را دادند ولی بنا به دلایلی این پیشنهاد تصویب نشد تا آنجا که آقای رستم‌زاده موفق به انجام این کار شدند.

مصاحبه با آقای دکتر طالبی نژاد

تاریخ مصاحبه: ۸۰/۴/۲۶

سمانه ستوده

بیه گرافی: دکتر علی طالبی نژاد در سال ۱۳۳۷ در شهرستان فسا متولد شدند و به دلیل موقعیت شغلی پدرشان در شهرهای مختلف زندگی کردند. ایشان در سال ۱۳۵۵ پس از یافت دیپلم در رشته ریاضی در کنکور سراسری شرکت کرده و در رشته مهندسی مکانیک دانشگاه صنعتی تهران قبول شدند و در سال ۱۳۶۳ لیسانس گرفتند. پس از دریافت پذیرش از دانشگاه‌های معتبر جهان از جمله ام. آی. تی آمریکا، مک گیل کانادا و امپریال کالج لندن با حمایت‌های مالی خانواده عازم آمریکا شدند. به دنبال دریافت دکترایشان در دید کامپیوتری (باتها) از مرگ هوش مصنوعی ام. آی. تی در سال ۱۳۷۱ به کانادا اعزام شدند و در سال ۱۳۷۳ فوق دکترای خود را در زمینه ردیابی اجسام متمرک از مرکز انستیتوی ریاتیک و سیستم‌های هوشمند کانادا به پایان رساندند.

◀ چه اتفاقی افتاد که شما به اینجا آمدید؟ آیا از اول تصمیم به احداث چنین مکانی داشتید؟

✓ سال گذشته برای بازدید از خانواده به ایران آمدم و به طور اتفاقی از رصدخانه باخبر شدم. با مسئولین شهرداری صحبت کردم، که اگر ساختمان رصدخانه را فراهم کنند و خط اینترنت بکشند با آنها همکاری خواهم کرد. آنها به قولشان عمل کردند و امکانات ساختمانی را آماده کردند، من هم به قول خودم عمل کردم و تجهیزات اولیه رصدخانه را خریداری کردم. این تجهیزات شامل کلیه سیستم مربوط به تلسکوپ، عدسی‌های مختلف، تجهیزات مربوطه الکترونیکی و کامپیوتری، چشمی‌های مختلف، نرم‌افزارهای مختلف نجومی و کتابهای نجومی بود.

◀ چه مدت است که مرکز علمی شیرین کار خود را بطور رسمی شروع کرده است؟

✓ این مرکز از سال گذشته بصورت رسمی شروع به کار کرده است.

◀ هدف شما از راه اندازی این مرکز چه بود؟ فکر می‌کنید که تا چه اندازه به هدفهای خود رسیده اید؟

✓ هدف اولیه من این بود که دیدم یک عده جوانهای با استعداد و پرکار دور هم جمع شده‌اند و علاقه به همکاری و انجام کارهای جدید دارند. علاقه داشتم که رصدخانه به صورت غیرانتفاعی اداره شود. بازدید عمومی از سال گذشته شروع شد، و در طول این مدت بین ده تا بیست نفر بطور مستمر آنها اداره کرده و تسهیلات آنها مورد استفاده قرار می‌دادند، ولی در حال حاضر بیش از صد نفر کادر اجرایی فعال داریم و بیش از هزار نفر در هفته از تسهیلات و کلاسهای آموزشی این مرکز استفاده می‌کنند. سال گذشته فقط در مورد نجوم فعالیت داشتیم ولی حالا هر هفته بیش از چهار کلاس علمی و فنی را بصورت رایگان در زمینه‌های مختلف از قبیل کامپیوتر، فیزیک، زیست، ریاضی، هنر، موسیقی، ادبیات، اینترنت و غیره ارائه می‌کنیم.

◀ علت نامگذاری این مرکز به اسم رصدخانه و مرکز علمی شیرین چیست؟

✓ به دنبال نامگذاری یک سناره به نام شیرین توسط انجمن ستاره‌شناسان جهان، اسم رصدخانه و مرکز علمی شیرین برای این مجموعه برگزیده شد.

◀ بودجه مرکز علمی شیرین از کجا تأمین می‌شود؟

✓ این مرکز همانند هر مؤسسه بزرگ از سه بخش عمده تشکیل شده است:

– ساختمان و تجهیزات تدارکاتی مانند آب و برق و تلفن و .. توسط شهرداری فسا تأمین شده است.

– کل سیستم تلسکوپ این مرکز به علاوه تجهیزات کامل آزمایشگاه الکترونیک و کامپیوتر تماماً توسط من تهیه شده است و برای استفاده غیرانتفاعی در اختیار بنیاد شیرین قرار گرفته است.

– و بالاخره مهمترین سرمایه این ما صدها نفر متخصص هستند که با اعتقاد و شرکت در سیستم مدیریت صدرصد داخلی این مرکز بدون هیچ چشم‌داشت مادی خدمات خود را در اختیار هزاران نفر از شهروندانمان قرار می‌دهند.

◀ برنامه رفتن شما به چه صورت است و اگر برویدکی باز می‌گردید؟

✓ حدود چند هفته دیگر می‌روم و امیدم این است که سال دیگر برگردم. در زمانی که اینجا نیستم با اینترنت با بچه‌ها در تماس خواهم بود و راهنمایی‌های لازم برای ادامه کار را به آنها تذکر خواهم داد.

◀ برنامه شما برای اداره این مرکز زمانیکه در اینجا حضور ندارید، چیست؟

✓ سعی من بر این است که مدیریت اینجا احتیاج به یک شخص نداشته باشد. (با ایجاد یک سیستم مدیریت خودکار، لیستهای کامپیوتر و اینکه هر نفر مسئول یک کار باشد). من از یک ماه پیش این کار را شروع کرده‌ام و هر هفته میزان دخالتم را در کارها کمتر کرده‌ام. هفته اول ۸۰٪، هفته دوم ۵۰٪ و امیدوارم که در هفته آخر به صفر درصد برسد، با این حال قبل از عزیتم یک هیأت امنا را برای اداره این مرکز معرفی خواهم کرد.

اختیارات و در کنار آن مسئولیتها فقط براساس تخصص و میزان مشارکت هر فرد انجام می‌گیرد و هر کسیکه علاقمند باشد و بتواند به ارتقاء کمک کند می‌تواند وارد این مجموعه شده و مسئولیت قبول کند. این سیستم با راندمانی بی‌نظیر رشد یافته است، زیرا مدیریت و جهت آنرا افرادی در دست دارند که مستقیماً از خدمات آن استفاده می‌کنند.

در پایان باتشکر و قدردانی از اینکه وقت خود را در اختیار ما قرار دادید، اگر صحبتی باقی مانده بفرمایید.

من هم ضمن تشکر از شما که این مصاحبه را ترتیب دادید، فقط می‌خواهم به این نکته اشاره کنم، اگر چه هیچگونه تبلیغاتی برای شناسایی اینجا صورت نگرفته رشد این مرکز سیری تصاعدی داشته است. مهمترین عامل موفقیت این مجموعه مدیون این واقعیت است که تفویض

مصاحبه با آقای مهندس رضایی (شهردار محترم شهرستان فسا)

فرید فاموری

بعد از احداث رصدخانه در بازدیدی که ایشان از رصدخانه داشتند با ایشان آشنا شدم و ایشان یک دستگاه تلسکوپ و بعضی امکانات نرم‌افزاری دیگر را به این مرکز هدیه دادند. که همین‌جا باید از این مرد نواندیش تشکر نمایم.

بودجه رصدخانه و مرکز علمی شیرین از کجا تأمین می‌شود؟

از منابع مالی شهرداری و کمکهای وزارت کشور.

رصدخانه تا چه حدی اهداف مطلوب شما را برآورده کرده است؟

مدیریت مجموعه‌های علمی و پژوهشی و فرهنگی در دوران کنونی مدیریت ناپیوستگی‌ها است به آن معنا که مطالبات جامعه و پیشرفتهای علمی و تکنولوژیک همیشه جلوتر از وضع موجود دستگاههایی است که به عنوان حامی و مجری تشکیلاتی سیستم عمل می‌نمایند. بنابراین همیشه اهداف تأمین نشده وجود دارد.

غیر از اینجا آیا تصمیم به ساخت یا احداث مراکزی برای فعالیت جوانان دارید؟

در سال ۸۰، در سطح شهر یک مجموعه فرهنگی به بهره‌برداری خواهد رسید و انشاء... در سالهای بعد این حرکت ادامه خواهد داشت.

ضمن تشکر از اینکه وقت خود را در اختیار ما گذاشتید، اگر صحبتی لازم می‌دانید ذکر بفرمایید.

از آنجایی که مجموعه علمی و تفریحی در حال گذراندن دوران مقدماتی خود می‌باشد از مردم فرهنگ‌دوست شهر تقاضای شناخت دقیق مجموعه را دارم، که نهایتاً منجر به ایجاد پشتوانه‌های قوی برای آن حرکت عظیم فرهنگی خواهد بود و از گروهی که در مجموعه فعال می‌باشند نیز انتظار اداره بهتر با اصلاح و کنترل مداوم را دارم.

چه شد که تصمیم به کار بر روی تپه کدیوری گرفتید؟

به منظور ارتقاء سطح فرهنگ عمومی و احداث تفریحگاهی مناسب تصمیم به اجرای پروژه‌ای با کاربردهای مشترک تفریحی و علمی اتخاذ گردید که در برنامه سال ۷۸ شهرداری پیش‌بینی و در سالهای بعد نیز به طور مستمر این پروژه، فعال می‌باشد.

طرح اولیه از طرف چه کسی مطرح شد و چه بود؟

فعل و انفعال بین سیستم اجرا شده و محیط بیرون، از یک مکانیسم باز تبعیت می‌نماید. بر این اساس هر اقدام درونی، واکنش بیرونی را با خود داشته و محیط خارج از سیستم اداری شهرداری تأثیرات خود را در بازسازی و اصلاح و حرکت به جای می‌گذارد. عوامل محیطی شامل تجربه‌های مشابه، صاحبان اندیشه‌های نو و عواملی از این قبیل می‌باشند.

چرا رصدخانه؟ مکانهای دیگری وجود داشت که در دسر ساخت آن کمتر و امکان تهیه آن راحت‌تر بود؟

به لحاظ وجود تجربه‌ای مشابه در تهران و پیش‌بینی استقبال عمومی از تأسیسات نجومی این گزینه را به عنوان اولین انتخاب، اجرا نمودیم.

کار ساخت رصدخانه را از کی شروع کردید و با چه مشکلاتی روبرو بودید؟

کار ساخت از نیمه دوم سال ۷۸ شروع شد. مشکلات عمده در اینگونه کارها که تجربه‌ای نو می‌باشند عمدتاً تولید فرهنگ متناسب با موضوع و در حقیقت پشتوانه‌سازی است که باید صورت گیرد.

کی و چگونه با آقای دکتر طالبی نژاد آشنا شدید؟ و ایشان چه کمکهایی برای راه اندازی اینجا کردند؟

آینده زمین

گردآورنده: نیلوفر جعفرپور

محاسبه اینکه زمین، به هنگامی که خورشید این مراحل پیشرفته تکامل خود را می‌گذراند، دارای چه ویژگی‌هایی خواهد بود، جالب توجه و تا حدی هشداردهنده است. دمای زمین برای میلیاردها سال تقریباً ثابت خواهد ماند و این زمانی است که درخشندگی خورشید نیز به طور پیوسته (در رشته اصلی) یکسان است.

در ۴ میلیارد سال نوری، به موازات افزایش بسیار آرام نورانیت خورشید، وضعیت زمین به مقدار بسیار اندکی تغییر خواهد کرد. سپس، هنگامی که خورشید به سرعت از یک ستاره معمولی به غول سرخ تبدیل می‌شود، دمای زمین به شدت بالا خواهد رفت.

در مدت ۵ میلیارد سالی که طول می‌کشد تا شعاع خورشید به صد برابر اندازه فعلی و درخشندگی‌اش به ۱۰۰۰ برابر درخشندگی فعلی برسد، کره زمین غیر قابل سکونت خواهد گشت. علی‌رغم آن که دمای خورشید پایین می‌آید اما دمای زمین به سبب افزایش درخشندگی خورشید، بالا خواهد رفت. گرمای زمین از انرژی رسیده از خورشید تأمین می‌شود و خورشید با تبدیل شدن به یک غول سرخ، به آن اندازه بزرگ خواهد بود تا انرژی بسیار بیشتر از مقدار کنونی به زمین گسیل کند. در آن زمان اقیانوسهای زمین در اثر جوشیدن در جو پراکنده خواهد شد و چیزی جز یک سطح خشک و سوخته در زیر آسمان مرطوب به جای نخواهد ماند.

به سبب بالا بودن دما، بخشی از جو زمین در فضا ناپدید خواهد شد. در پی این دوره گرمای سخت، دوره‌ای کوتاه و تقریباً با شرایط معمولی در زمین پیش خواهد آمد. در طی توقف خورشید در رشته اصلی دوم (شبه رشته اصلی) دمای سطحی زمین تقریباً به مقدار معمولی برخواهد گشت، اقیانوسها دوباره متراکم و آبگیرهای خود را پر خواهند کرد و دمای جو نیز تعدیل خواهد یافت. بطوریکه زمین دوباره خواهد توانست به شکلی مختصر پرورشگاه حیات شود.

اما این فرصت دوام چندانی ندارد زیرا در طی تنها چند میلیون سال بعد اقیانوسها دوباره تبخیر و روانه جو می‌شوند و خورشید دوباره به یک غول سرخ تبدیل می‌شود. پس از این مرحله غول سرخ دوم و به هنگام زمبش خورشید به یک کوتوله سفید زمین مجدداً به حالتی می‌رسد که شاید نسبت به آن شرایط بتوان حالت معمولی تلقی کرد. اما طولی نمی‌کشد که به یک سرزمین منجمد شده تبدیل می‌گردد. جو نیز یخ‌زده و روی زمین را پوششی از یخ فرا می‌گیرد.

با چنین فرضیات نیاز بشر یا جانشینان زنجیره تمدن برای بقا

در جای مطمئنی صد چندان می‌شود.

برگرفته از کتاب ساختار ستارگان و کهکشان‌ها

نوشته: پاول هاج، ترجمه: توفیق حیدرزاده

ساعت‌های آفتابی

طراحی، گروه مکانیک (Mechanical XYZ)

ساعت‌های آفتابی معمولی در هر روز وقت شرعی همان موقع را اطلاع می‌دهند ولی نمی‌توانند وقتی، همانند وقت ساعت‌های معمولی را دهند. این نمونه ساعت آفتابی می‌تواند با تنظیم شدن بر روی ظهر شرعی یک روز، ساعت روزهای دیگر را براساس همان ظهر شرعی اطلاع دهد.

طرز کار این ساعت آفتابی به این صورت است:

ابتدا باید توانست ظهر شرعی را به کمک آفتاب مشخص کرد، که در نیم‌کره شمالی ظهر شرعی موقعی است که سایه شاخص به سمت شمال قرار گیرد، زیرا که در هنگام ظهر شرعی، مرکز خورشید و مکان قرارگیری ما و قطب شمال در یک راستا قرار می‌گیرند، بنابراین در هنگام ظهر شرعی سایه شاخص باید به سمت شمال باشد. حال ما نیاز به دو میله هم‌اندازه داریم که یکی به عنوان شاخص ساعت و دیگری به عنوان قسمت تنظیم شونده مورد استفاده قرار گیرند میله‌ای که به عنوان شاخص از آن استفاده می‌شود باید روی ساعت به صورت ثابت قرار گیرد و میله دوم روی ریلی در جلو شاخص می‌تواند حرکت کرده و نسبت به شاخص تغییر فاصله دهد طوری که بتوان آن را در جای مخصوص خود محکم کرد. حال این میله دوم را به شش قسمت مساوی تقسیم می‌کنیم. این مجموعه را در نزدیکیهای ظهر به صورت کاملاً عمود بر زمین قرار داده و صبر می‌کنیم تا سایه به سمت شمال برسد و در این لحظه میله دوم را در سر مقطع سایه شاخص محکم می‌کنیم. بهترین موقع برای تنظیم این ساعت در روز اول فروردین و یا روز اول مهر است که سایه شاخص در ظهر شرعی کاملاً به سمت شمال بوده و همچنین ظهر شرعی (دوازده شرعی) با دوازده ساعت معمولی یکی است. بعد از تنظیم کردن این ساعت در هر موقع از روزهای دیگر می‌توان این دستگاه را کاملاً عمود بر زمین قرار داد و میله دوم را طوری حول محور واحد بچرخانیم که سایه شاخص بر روی آن بیافتد، در این صورت اگر بعد از ظهر باشد سایه شاخص به سمت مشرق و اگر صبح باشد سایه شاخص به سمت مغرب است. و با دانستن صبح یا بعد از ظهر می‌توان ساعت دقیق را خواند، به این صورت که در هنگام صبح به ازای هر قسمت فاصله سایه تا پایه میله یک ساعت از دوازده عقب بوده و به هنگام بعد از ظهر به ازای هر قسمت یک ساعت از دوازده گذشته است.

فشار خون «مهلک ترین بیماری قرن»

گردآورنده: محمود عطارزاده

بیماریهای واگیردار میکروبی علانم و آثار مشخصی از خود ظاهر نمی‌سازد بلکه به تدریج پیش می‌رود و آنقدر ادامه می‌یابد که ناگهان شخصی را از پای در می‌آورد، آمار رسمی وزارت بهداشت آمریکا حاکی از آن است که در هر دقیقه بطور متوسط دو نفر بر اثر سکنه قلبی یا مغزی جان خود را از دست می‌دهند، به زبانی دیگر از هر دو میلیون مرگ و میر یک میلیون آن مربوط به سکنه است.

درمان فشارخون

در حال حاضر در کشورهای پیشرفته جهان بیماری مهلک فشارخون را با پرهیز و دارو درمانی معالجه می‌کنند. گزارشهایی هم در دست است که نشان می‌دهد در پاره‌ای از کشورهای جهان سوم و خاور زمین این دارو درمانی با استفاده از عصاره گیاهان و مواد طبیعی و شیوه‌های سنتی باستان صورت می‌گیرد. گذشته از پرهیز - مواد غذایی و اتخاذ روش مخصوصی در تغذیه - روش دارو درمانی به نظر ما حطاست. دارو درمانی شرقی که با استفاده از گیاهان و مواد طبیعی صورت می‌پذیرد باز تا اندازه‌ای سودمند است ولی درمان قطعی نیست. تجربه و آزمایش نشان داده که دارو درمانی به هر نوع که باشد خواه گیاهی و خواه شیمیایی و آزمایشگاهی، نمی‌تواند فشارخون افراد را ریشه‌کن کند، زیرا دارو درمانی نه تنها ریشه اصلی بیماری را از بین نمی‌برد بلکه به دلیل عوارضی که مواد شیمیایی به بدن وارد می‌کنند، گرفتاریهای دیگری را ایجاد می‌نمایند.

و اما مسئله پرهیز که از طرف پزشکان توصیه می‌شود چیز است که مورد قبول و تأیید ماست. پرهیز از خوردن بعضی از مواد - نمک - یا غذاها اگر چه درمان قطعی نیست ولی تا زمانی که بیمار تندرستی کامل خود را بدست نیاورده است باید به دقت مورد اجرا قرار گیرد.

منابع:

- فشارخون و درمان طبیعی (دکتر جی، راسل، اسنران)

- روانشناسی کسب آرامش و غلبه بر فشار خون
(دکتر هریرت بنسون)

دکتر هریرت بنسون استاد دانشگاه هاروارد و رئیس بیمارستان بث در شهر بوستون برای درمان قطعی بیماری مهلک این قرن یعنی فشارخون بالا، مدت ده سال به اتفاق گروهی از پزشکان، روانپزشکان و روانشناسان دست به مطالعه و تحقیق و آزمایش زده است و خوشبختانه موفق به یافتن راهی برای درمان این بیماری شده است.

وی و سایر دانشمندان همکارش بر این باورند که شیوع فشارخون در قرن بیستم در کشورهای صنعتی و سایر کشورها بیشتر معلول عوامل روانی و عصبی است. بنابراین نباید برای درمان این کسالت مهلک تنها متوسل به دارو شد. روش جالبی که دانشمندان برای درمان کشف کرده‌اند بیشتر جنبه روانی دارد و در نتیجه بیمار با استفاده از آن از عوارض داروهای گوناگون که غالباً حکم سم را دارند مصون می‌ماند، در عین حال اجرای روش وی هیچگونه هزینه‌ای در بر ندارد، فقط کمی حوصله و دقت می‌خواهد.

اساس شیوه درمانی این پزشک بر فلسفه ژن بودیسم، یوگا و تمرکز قوای روانی استوار است. در اینجا فقط به ذکر این نکته بسنده می‌کنیم که هم‌اکنون روش وی و همکارانش در بیشتر کشورهای اروپایی و آمریکایی مورد استفاده میلیونها نفر با موفقیت اجرا می‌شود. تمرینهای دقیقی را که وی توصیه می‌کند نه تنها باعث کاهش فشارخون می‌گردد، بلکه از نظر سلامت جسم و روح نیز بسیار سودمند است، بنابراین هر کس حتی اگر از فشارخون هم رنج نبرد می‌تواند با اجرای آن تنشها و فشارهای عصبی روزمره را از خود دور کند.

در ایالات متحده آمریکا ۵۰٪ از مرگ و میرها مخصوصاً مرگهای زودرس و بی‌موقع به علت فشارخون است. فشارخون بالا تنها یک بیماری نیست، چون گذشته از فرسودن اعضا، ریشه بدن باعث تصلب شرایین، حمله قلبی، خونریزی مغزی و بالأخره سکنه می‌شود. این آمار فقط از کشور آمریکا بود، اگر آمار دقیقی از کشورهای اروپایی و سایر کشورهای صنعتی گرفته شود در آنجا هم نتیجه کمابیش همین خواهد بود.

در آمریکا که تحقیقات و آزمایشها بر روی مردم صورت گرفته، ۳۳٪ از زنان و مردان به فشارخون بیمارگون مبتلا هستند، یعنی اینکه ناراحتی آنان جنبه بیماری دارد و تحت نظر پزشک معالجه می‌شوند. ۱۵٪ از مردم به فشارخون نوسانی مبتلا هستند که می‌توان آنرا خفیف دانست.

فشارخون بیشتر از آن جهت خطرناک است که مانند

بیوگازها

کردآورنده : محمد کریم نظامی

این است که سیستمهای متداول انتقال الکترونی سایر باکتریها مانند سیتوکرومها و کینونها در متانوژنها وجود ندارد به همین دلیل برای انتقال الکترون به دی‌اکسیدکربن، ناقلین دیگری باید وجود داشته باشند. با اینکه مدت زیادی است که این باکتریها شناسایی شده‌اند ولی ناقلین الکترونی این باکتریها اخیراً شناسایی شده است این ناقلین یا کوانزیمها در اصل نقش اصلی را در ایجاد متان به عهده دارند. مهمترین

این کوانزیمها *Methanofuran*, *F₄₂₀*, *F₄₃₀*

و *ethanopetrin* و کوانزیم *M-* می باشد. این کوانزیمها منحصراً در این باکتریها مشاهده می‌شوند، که برای تمامی باکتریهای متانوژن ضروری است چرا که جزء اصلی تشکیل دهنده کوانزیم *F₄₃₀* و جزء اصلی آنزیمهای هیدروژناز و کربن متواکسید دی‌هیدروژناز می‌باشد جداسازی باکتریهای متانوژن از طبیعت اغلب مشکل است. بهترین ماده اولیه برای رشد این باکتریهای بی‌هوازی، هیدروژن و دی‌اکسیدکربن می‌باشد، هرچند اینها قادرند با استفاده از دی‌اکسیدکربن رشد اتوتروفی داشته باشند ولی رشد اتوتروفی آنها هیچ شباهتی به فتواتوتروفها و کمواتوتروفها ندارد زیرا از چرخه ریبولوزدی فسفات استفاده نمی‌کنند. برخی از متانوژنها برای رشد به ویتامینها نیز نیاز دارند و همچنین برخی برای رشد نیاز به استات و متیل بوتیرات دارند. باکتری

MethanoBacteriumThermoautotrophicum

یک متانوژن گرمادوست است که حرارت بهینه رشد آن بین دمای ۶۵ تا ۷۰ درجه سانتیگراد است. این باکتری از آنجایی که نیاز به ویتامینها و سایر مواد افزودنی نداشته و همچنین به لحاظ رشد بسیار سریعشان در تحقیقات جدید مورد توجه قرار گرفته‌اند، اهمیت اقتصادی باکتریهای متانوژن تولید انرژی و همچنین پاکسازی محیط زیست از برخی آلاینده‌های شیمیایی است.

در کشورهای سنتی دنیا مثل هند و چین از سالهای قبل تاکنون در اغلب منازل روستایی فاضلابهای خانگی در تانکرهای سربسته جمع‌آوری می‌شود و بدین ترتیب شرایط برای تکثیر باکتریهای متان ساز مهیا می‌گردد و پس از تولید گاز از آن در منازل استفاده می‌گردد که اصطلاحاً به گاز آنها بیوگاز می‌گویند.

منبع :

- میکروبیولوژی محیطی (دکتر محمد کارگر)

باکتریهای متانوژن (باکتریهای تولید کننده متان) برای استفاده در سیستم بیوگاز متان در طبیعت به میزان زیادی وجود دارد و عموماً تحت شرایط بی‌هوازی ایجاد می‌شود. متان، گاز مرداب است و در شرایط بی‌هوازی در روده پستانداران، لجن‌زارها، باتلاقها و شکمبه نشخوارکنندگان بوجود می‌آید. متان جزء گازهای طبیعی و بسیار پایدار است. باکتریهای متانوژن در چرخه بیوشیمیایی اغلب به عنوان دهنده الکترون از هیدروژن استفاده می‌کنند و در این باکتریها CO_2 نقش پذیرنده نهایی الکترون را در چرخه بیوشیمیایی دارد و غالباً قادرند با استفاده از واکنش زیر متان را ایجاد کنند.

باکتریهای متانوژن از نظر اقتصادی بسیار ارزشمند هستند. از ترکیبات آلی مثل استات، فرمات، اسید استیک، اسید پروپیونیک، متیل آمین و متیل مرکاپتان به عنوان دهنده هیدروژن (H_2) می‌توانند استفاده کنند و در تصفیه فاضلاب هم بسیار ارزشمند هستند. حدود یک قرن است که نقش این باکتریها در تولید متان و تصفیه فاضلاب شناخته شده است.

متان در شرایط تصفیه بی‌هوازی فاضلاب ایجاد می‌شود. تصفیه بی‌هوازی دو مرحله دارد، مرحله اول فاز اسیدزدایی یا اسیدوژنیک است که از ترکیبات آلی اسیدهای مختلف ایجاد می‌شود. در تصفیه فاضلاب سعی می‌شود این مرحله را به حداقل رسانده و سعی می‌کنند فاضلاب در جهت فاز دوم یا متانوژنیک مسیر خود را طی کند حرارت بهینه برای تولید متان در این باکتریها متفاوت است. بعضی در دمای ۳۵ تا ۳۷ درجه سانتیگراد بهتر متان تولید می‌کنند و بعضی مانند ترموفیلها (گرمادوست ها) در دمای ۵۵ تا ۶۰ درجه بهترین تولید متان را دارند.

باکتریهای متانوژن همراه باکتریهای ترمواسیدوفیل (اسیددوست و گرمادوست) و باکتریهای هالوفیل (نمک دوست) جزء باکتریهای باستانی (آرشی باکتریها) هستند. باکتریهای متانوژن به هشت گروه عمده طبقه‌بندی می‌شوند که از نظر ریخت‌شناسی هم بسیار متنوع هستند، بعضی بر اثر رنگ آمیزی گرام به رنگ قرمز و عده‌ای به رنگ بنفش در می‌آیند. تمام متانوژنها از NH_4 (آمونیم) به عنوان منبع ازت استفاده می‌کنند. بعضی از آنها توانایی تثبیت ازت را دارند، آهن و کبالت برای اغلب آنها ضروری است، تشکیل متان از CO_2 و H_2 نوعی تنفس بی‌هوازی است و در اصل CO_2 به عنوان گیرنده الکترون می‌باشد. مطالعات بیوشیمیایی انجام شده به روی باکتریهای متانوژن نشاندهنده

استرس

گردآورنده: مهدی رنجبر

عوامل مؤثری در بروز استرس نقش دارند و عاملی که برای یک فرد استرس‌زا است ممکن است در دیگری ایجاد استرس نکند.

به‌طور کلی ارتباط تنگاتنگی بین کار و مسئولیت زیاد و استرس وجود دارد، علت اصلی واکنش یک فرد نسبت به استرس متأثر از عوامل بسیاری است به هر حال هم‌خانه و هم‌محل کار می‌توانند صحنه کشمکش‌های جسمی و روحی زیادی باشند که ممکن است در صورت بی‌توجهی در دراز مدت به خطری جدی برای سلامت فرد بدل شود.

استرس زاهای محیط کار:

محیط کار به دلایل متعدد بستر مساعدی برای روییدن بذره‌های استرس است.

سه گروه اصلی عمدتاً در محل کار ایجاد تشنج می‌کنند که عبارتند از:

اول: آدم زورگو که پشت سرهم به بهانه‌های مختلف زیردستان خود را می‌آزارد.

دوم: آنکه از پشت خنجر می‌زند یعنی کسی که به سبب عقده حقارت در حضور شما خوب است اما به محض اینکه اتاقی را ترک کنید در صدد ضربه زدن به شما برمی‌آید.

سوم: از زیر کار دررو: یعنی کسی که وقتی اوضاع وخیم می‌شود گم می‌شود و دیگران را برای حل مشکلات تنها می‌گذارد.

استرس در خانواده:

همانگونه که درباره استرس‌زاهای کاری توضیح داده شد هر کجا افراد جمع باشند احتمال بروز استرس نیز وجود دارد.

یکی از عوامل شایع استرس عدم توافق یا تیرگی روابط اعضای خانواده است این مسأله می‌تواند ناشی از یک ناسازگاری بنیادین بین والدین باشد

وقتی گرفتار دام استرس می‌شوید چه روی می‌دهد؟

آگاهی از پاسخ‌های هشدار دهنده که توسط جسم و روان شما در مواقع استرس ایجاد می‌شود اهمیت شایانی دارد. آشنا شدن با این علائم این امکان را به شما می‌دهد تا در مواقع لزوم آنها را تشخیص دهید و قبل از اینکه از کنترل شما خارج شود در صدد رفع آن برآیید. دانستن اینکه استرس چه شکل‌هایی می‌تواند به خود بگیرد بهترین راه را برای غلبه بر آن پیش‌پای می‌گذارد. در این صورت شاید ترجیح دهید برای خلاصی از سردرد به‌جای خوردن قرص از روش تمدد اعصاب یاری بگیرید و یا به‌جای خوردن آرام‌بخش هنگام

اضطراب عامل ایجاد کننده را بیابید و آن را از پیش‌رو بردارید. به‌طور قطع با انجام این کارهای مثبت شخصیت شما دست‌خوش تغییرات سازنده‌ای خواهد شد، از این پس به راحتی خواهید توانست خود را در جامعه مطرح کنید، از حق خود دفاع کنید و بی‌هیچ خجالت، نیازهای منطقی خود را بر زبان آورید.

اقتباس از کتاب: *STRESS MANGEMENT*

وراثت: قانون مندل

گردآورنده: فرهادشکوهی

در حدود سال ۱۸۶۰، گریگور مندل از ملاحظه آماریهای مربوط به اختلال لقاح انواع نخود قانون وراثت را که اکنون به نام او معروف است، کشف نمود. لیکن اکتشافات او تا مدت‌ها در پرده فراموشی بود، تا اینکه در اوایل قرن بیستم بار دیگر مطرح شد و توسعه یافت و قانون مزبور را روی نباتات و همچنین روی حیواناتی که در کثرت تولدشان مشاهده سریع نسل‌های متوالی را ممکن می‌سازد (مانند مگس سرکه) تجربه نمودند. تحقیق فرضیه‌هایی که مندل و دانشمندان بعد از او بوجود آوردند محتاج به استفاده از آزمونهای آماری است.

بنابراین اولین کشفیات را در چگونگی وراثت مدیون علم آمار هستیم، در ضمن اینکه تجربیات فوق علمی می‌شد امتحانات «سیتولوژی» نشان داد که این عوامل اصلی وراثت در هسته سلول و یا به عبارت دقیقتر بر روی کروموزومها که قسمت اصلی سلول را تشکیل می‌دهند جای دارد. در موارد عدیده فرضیه‌هایی که در زمینه ژنتیک آماری تأسیس شده بود عمدتاً بوسیله امتحان کروموزومها تأیید گردیده بود و این خود یک نمونه قابل ملاحظه از موارد بسیاری است که فرضیه‌هایی که ابتدا مبتنی بر «نسبت ثابت آماری» بود، عملاً بوسیله سیتولوژی نیز تأیید گردیده است.

بسیار محتمل بنظر می‌رسد که وراثت در مورد انسان نیز بطور کلی تابع قوانین شبیه به قوانینی باشد که درباره نخود و ذرت و مگس سرکه و یا انواع موش تحقیق گردیده است. ولی در این مورد بخصوص مسئله بسیار پیچیده است زیرا لقاح به منظور تجربه امکانپذیر نیست و تحقیقاتی که تاکنون در این باره به عمل آمده بسیار ناچیز می‌باشد.

اقتباس از (۱۵) ب اصول علم آمار (آندره و سروه)

وقایع نجومی در ماه August

تهیه کننده: محسن شریفی

(۱۰ مرداد الی ۸ شهریور)

8/4 - ماه کامل: در ساعت 1:56 صبح

8/5 - ماه در اوج: این دورترین نقطه از زمین است.

8/5 - بالاترین مقارنه عطارد: در نقطه مقابل خورشید از

زمین.

8/5 - زهره 1.2 درجه از جنوب مشتری.

8/11, 12, 13, 14 - شهاب باران.

8/12 - آخرین ربع ماه: در ساعت 3:53 صبح.

8/13 - زحل 0.2 درجه از شمال ماه.

8/15 - مشتری 0.4 درجه از جنوب ماه.

8/16 - ناهید 1.9 درجه از جنوب ماه.

8/18 - ماه جدید (هلال ماه): ساعت 10:55 عصر.

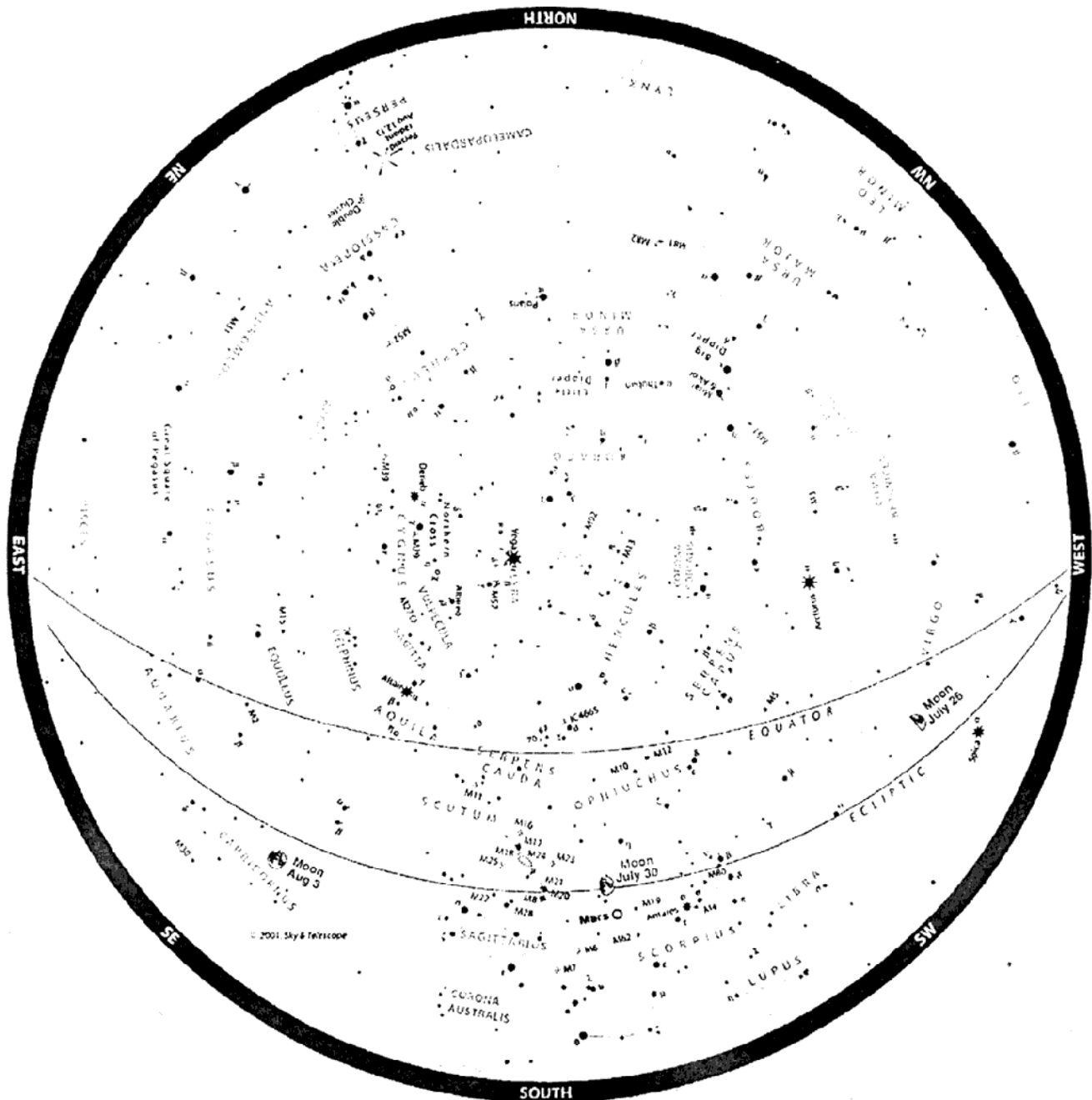
8/19 - ماه در حضيض: کوتاه ترین فاصله تا زمین.

8/22 - زهره 7 درجه از جنوب جوزا (ستاره رأس القوام

شرقی).

8/25 - اولین ربع ماه: در ساعت 3:55 عصر.

8/27 - مریخ 5 درجه از جنوب ماه.

خواندنیها

روش جدید عصبکشی دندان با لیزر

واشنگتن: روش جدیدی برای عصبکشی ابداع شده است که نیازی به تزریق ماده بی‌حسی و استفاده از مته‌های دندانپزشکی ندارد، در این روش که پژوهشگران مرکز دندانپزشکی در کالیفرنیا آن را ابداع کرده‌اند از پرتوهای لیزر با طول موج ۳۰۰۰ نانومتر استفاده می‌شود و بر خلاف روشهای معمول آسیبی به رشته‌های عصبی سالم دندان وارد نمی‌شود. هر چند استفاده از این روش نسبت به روشهای متداول، زمان بیشتری نیاز دارد هزینه کمتری برای بیمار دربردارد.

ساخت دستگاهی برای معالجه لکنت زبان

واشنگتن: محققان دستگاه سمعک ماندنی اختراع کردند که با تکرار کلمات و عبارات در گوش افراد مبتلا به لکنت زبان باعث تخفیف یا برطرف شدن این عارضه می‌شود. این دستگاه کوچک که در دانشگاه کارولینای شرقی ساخته شده کلمات و عبارات افراد مبتلا به لکنت زبان را برای خود آنان با تأخیر زمانی ۲۵ تا ۷۵ هزارم ثانیه تکرار می‌کند.

کهکشانهای همسایه خوار

واشنگتن: اخترشناسان به تازگی به شواهدی دست یافتند که برخی کهکشانهای همسایگان نزدیک خود را می‌بلعند. دانشمندان در مناطق بیرونی کهکشان موسوم به اندرومدا مجموعه‌ای از ستارگان و کهکشانهایی را مشاهده کردند که از متلاشی شدن آنها برجای مانده‌اند. بر اساس مشاهدات دانشمندان بر اثر نیروی جاذبه اندرومدا، یکی از ستارگان مجاور آن بنام ام ۳۲ ناپدید شده است.

نرم‌افزار شناسایی چهره

واشنگتن: مهندسان رایانه نرم‌افزار جدیدی تهیه کرده‌اند که پس از تشخیص چهره کاربر اجازه ورود به سیستم و استفاده از آن را صادر می‌کند. روشهای رمزگذاری ورود به رایانه که تاکنون عرضه شده از رمزهای نوشتاری، اثر انگشت یا رنگ چشم استفاده می‌کردند، اما نرم‌افزار جدید با تشخیص چهره‌ها اجازه استفاده به کاربران غیرمجاز را نمی‌دهد.

گردآورنده: فاطمه آل عصفور

بازسازی قدیمی‌ترین مجسمه بصورت سه بعدی

مادرید: دانشمندان موفق شدند مجسمه قدیمی‌ترین چهره بشر را بصورت سه بعدی بازسازی کنند، به گفته محققان این مجسمه متعلق به پیری ده یا یازده ساله است که در هشتصد هزار سال پیش در شمال اسپانیا می‌زیسته است. پیشانی خمیده، صورت پهن و بینی سر بالا از مشخصه‌های بارز این مجسمه است که دانشمندان با قرار دادن گوشت به روی آن موفق به بازسازی آن شدند. دیرین‌شناسان در سال ۱۹۹۵ این مجسمه را در میان بقایای شش فسیل دیگر در نزدیکی معبد آتاپوثرکا در اسپانیا کشف کرده‌اند. گروهی از آنها معتقدند آدمخوارهای اروپایی در آن زمان این کودک را به همراه خانواده‌اش خورده‌اند.

ساخت خودرو هیبریدی در ایران

تهران: ساخت نخستین خودرو هیبرید که از آذرماه سال گذشته آغاز شده است سال آینده به پایان می‌رسد، دبیر نخستین همایش خودرو ترکیبی در حاشیه این همایش گفت: «به دلیل فعالیت سیستمهای الکتریکی نسبت به سیستمهای مکانیکی و خودرو هیبرید سوختهای فسیلی و مصرف انرژی در اینگونه خودروها بهینه‌سازی می‌شود.» دبیر نخستین همایش تولید خودروهای ترکیبی علت به تولید انبوه نرسیدن خودروهای برقی را اجبار استفاده از باتریها ذکر کرد و گفت: «حجم، وزن و قیمت و عمر کوتاه در زمان شارژ باتری از مشکلاتی است که سبب شده است تولید خودروهای برقی بصورت انبوه نرسد.»

نظریه دانشمند ایرانی درباره منشأ کیهان

لندن: دانشمند جوان ایرانی به همراه دو محقق دیگر از یونان نظریه تازه‌ای درباره منشأ کیهان ارائه دادند، بر اساس نظریه نیما اردکسانی و دو همکار وی جهانی که ما در آن زندگی می‌کنیم برش نازکی از یک فضای چند بعدی است که در این نظریه کیهان بمنزله یک غشاء نازک از یک پیکره چند بعدی می‌باشد، در عین حال معتقد است بینهایت غشاء یا کیهان دیگر به موازات کیهان ما وجود دارد. به اعتقاد این دانشمندان هر چند ما نمی‌توانیم وارد کیهانهای مجاور شویم، اما حضور آنها تأثیری عمیق بر قوانین فیزیکی حاکم بر کیهان ما می‌گذارد.

بی تو ای برق

در حاشیه قطع مکرر برق

با اجازه از مرحوم فریدون مشیری

بی تو ای برق، شبی باز از آن کوچه گذشتم
 همه تن چشم شدم خیره به دنبال تو گشتم
 بند رخسار تو در رفت ز تنبان نگاهم
 چاله آمد سر راهم
 پای بی صاحب من " زرت " در آن چاله فرو شد
 هیکل گنده مخلص دمرو شد
 در تهی خانه جیبم غم قبض تو درخشید
 بر سماور کده نفتی ذهنم
 قوری یاد تو ای برق، خروشید
 چایی خاطره جوشید!
 یادم آمد که شبی با تو از آن کوچه گذشتم
 پی دیوار نگشتم
 توی آن چاله لوله کشی ابکی گاز فزرتی
 نفتادم، نفتادم ...
 با تو گفتم که تو گهگاه کجایی؟
 وصل ناگشتن از آن به که بیایی و نیایی
 لامروت، تو مگر دشمن مایی؟
 من ندانستم از اول که تو بی مهر و وفایی
 بغض در سیم تو پیچید
 نور در چشم تو ماسید
 افت ولتاژ تو افزود بر اندوه نگاهت
 یادم آمد که تو گفتی:
 « برق آینه آب گذران است
 همه تقصیر از آن آب روان است

تو که امروز چو مجنون ز پی لیلی برقی
 باش فردا که تو را خشک، دهان است ... !»
 سیل بر ریش تو خندید
 اشک از مشک تو غلتید
 موش شب جیغ بنقشی زد و نالید ...
 باز گفتی که: « مکن عیب تو بر ما
 چند سال دگری صبر بفرما!
 آش تولید، شود پخته ز کشک و نخود و لپه صنعت!
 - نصب کن آینه در هر طرف خود -
 همه چیزی شود آن روز فراوان
 فقط از برق کمابیش خیر نیست!
 نور زرد سخنت خورد به آینه گوشم
 بست یخ، نقطه جوشم
 پای غمت رفت به دمپایی جانم ...
 پی سنگی همه جا گشتم و گشتم
 پرت کردم به تو آن سنگ و تو را لامپ شکستم
 با تو گفتم: « دگر از خیر تو ای برق گذشتم.»
 یادم آید که دگر از تو جوابی نشنیدم ...
 رفت در ظلمت غم، آن شب و شبهای دگر هم
 نه گرفتی تو دگر از من بیچاره خبر هم
 نه کنی دیگر از آن کوچه گذر هم
 بی تو اما به چه حالی من از آن کوچه گذشتم!

مسعود باقریان

موسیقی پاپ و نقش آن در جامعه کنونی

حسین رستم زاده

را انتخاب کنند. ما متأسفانه در زمینه موسیقی پاپ، دانشگاهی نداریم و یا نیر مرکزی برای راهم‌سای صحیح‌سحاصی که می‌خواهند موسیقی پاپ را دنبال کنند و در اینجا این نکته قابل ذکر است که نقطه شروع برای رسیدن به موسیقی پاپ تشکیل مرکزی است که از موسیقی پاپ حمایت کند.

در حال حاضر موسیقی پاپ ایران مورد تهاجم تفکرات سنتی و کلاسیک قرار دارد به این معنی که تصمیم‌گیری در مورد موسیقی پاپ بر عهده کسانی است که متخصص در مورد موسیقی کلاسیک و یا سنتی هستند و این بدین معنی نیست که نباید به موسیقی سنتی ارزش و بها داد، بلکه موسیقی سنتی با سرشت و سنت ما آمیخته است و جای هیچ شکلی هم نیست و اما در مورد تلفیق این دو سبک (سنتی و پاپ) باید توجه داشت که به طور کلی تلفیق سبک‌های مختلف احتیاج به اطلاعات کافی در مورد آن سبک‌های مورد نظر را دارد. شخصی که موسیقی پاپ و سنتی را در هم تلفیق می‌کند باید در هر دو مورد اشراف داشته باشد ولی آنگونه که شاهد هستیم به دلیل عدم اطلاعات کافی تلفیق این دو سبک با موفقیت روبرو نشده است.

سؤالی که در بسیاری از اذهان پیش می‌آید این است که چه نوع موسیقی پاپی از نظر بار فکری و ارزش تکنیکی بالاتر است؟ در پاسخ به این سؤال باید این نکته را مدنظر داشت که برای شناختن بار و ارزش هر موسیقی باید ترانه آن موسیقی را از متن آن برداشت، آنگاه بار و ارزش آن موسیقی مشخص می‌گردد. آنهایی که فکر می‌کنند آهنگ‌سازی در موسیقی پاپ کار ساده‌ای است کاملاً در اشتباهند، زیرا زمانی که موسیقیدان به مرحله عمل نزدیک می‌گردد در انتخاب ملودی، ارکستراسیون و انتخاب ترانه با تنوع زیادی روبرو می‌شوند که او را بر سر چند راه قرار می‌دهد.

آیا تاکنون اندیشیده‌اید که موسیقی پاپ چیست و اصولاً چه معنایی دارد؟ آیا تاکنون فکر کرده‌اید که موسیقی پاپ با جو جامعه ما سازگار است یا خیر؟ آیا در جامعه کنونی فقط باید به موسیقی سنتی بها و ارزش داد؟ آیا موسیقی سنتی و پاپ با هم مغایرتی دارند؟ و آیا می‌توان این دو سبک موسیقی (سنتی و پاپ) را با هم تلفیق کرد؟ اینها همه سؤالاتی است که ممکن است برای هریک از شما بارها و بارها تکرار شده باشد.

و اما موسیقی پاپ چیست؟ در مورد موسیقی پاپ طی سالهای گذشته زیاد صحبت شده است و تعاریف مختلفی نیز ارائه شده، موسیقی پاپ نوعی از موسیقی است که ارتباط مستقیمی با فرهنگ بومی و تکنولوژی موسیقایی منطقه خود دارد و اساساً باید با خواست و فرهنگ مردم منطقه خویش منطبق باشد. به طور کلی موسیقی که مدام در حال تغییر و تحول نیست در حیطه موسیقی پاپ قرار نمی‌گیرد.

آیا می‌دانید که نیمی از مردم آلمان سالانه دست‌کم یک بار ساز می‌نوازند و از این میان، نیمی از مردم گیتار می‌نوازند یعنی از هر ۴ نفر آلمانی یک نفر سالانه حداقل یک بار گیتار می‌نوازد و ببینید که از میان این عده چند نفر نوازنده برجسته، به موسیقی دنیا معرفی می‌شوند و این، ارزش بها دادن به موسیقی پاپ را روشن می‌سازد.

در مورد مسأله‌ای که اینک در جامعه ما مهیم است مبتدل بودن یا نبودن موسیقی پاپ می‌باشد، باید در این مورد متذکر شویم که وقتی مردم حق انتخاب داشته باشند موسیقی پاپی را انتخاب می‌کنند که از نظر بار فکری و ارزشی و تکنیکی پیشرفته‌تر باشند. طبعی است که در جامعه‌ای که مردم روزانه با ۳۰ تا ۵۰ آلبوم از موسیقی‌های پاپ مواجه هستند بهتر حق انتخاب موسیقی پاپی را دارند که از نظر ارزش فکری و تکنیکی پیشرفته‌تر باشد تا جامعه‌ای که مردم اجباراً هر ماه با یک آلبوم از موسیقی پاپ سر و کار دارند و اجباراً باید همان

موسیقی، این هنر زیبا، که از ابتدای پیدایش تمدن انسان با وی زیسته و در وی تکامل یافته است، هنری است که مستقیماً از احساس خالق خود به وجود می‌آید و تأثیرش را بر شنونده می‌گذارد، عصاره ناب احساس است و این هنر از بارورترین و پرمحصول‌ترین رشته‌های هنری تمدن بشری بوده است. زمانی که سخن از هنری جهانی به میان می‌آید، ناگزیر به آگاهی و شناخت دیگر فرهنگ‌های هنری پیشرفته هستیم.

دروود بر آنان که رؤیایها را تحقق بخشیدند!

که بدون هیچگونه منافع مالی و تنها با صداقت و تلاش، لیاقت خود را نشان داده‌اند.

رصدخانه و مرکز علمی شیرین موفقیت کم‌نظیر خود را مدیون رادمردان و زنانی می‌داند که با ایمان به یک سیستم مدیریت غیرمعمول و علیرغم تمامی محدودیتها و مشکلات امید خود را از دست ندادند و از آن حمایت کردند. به طور خاص باید به خاطر داشت که:

– آقای شهردار رضایی و همکاران محترمشان در شهرداری که با تلاش بی‌دریغ امکانات تدارکاتی لازم را برای فعالیتهای این مرکز فراهم آوردند.

– آقای ارسنجانی و همکاران محترمشان در شورای شهر و همچنین آقای سلیمانی نماینده شهر که علاوه بر حمایتهای اجتماعی خود امکانات مادی لازم برای رشد این مرکز را نیز ایجاد کرده‌اند.

– و مهمتر از همه صدها متخصص که با اخلاص، وقت بالارزش خود را به طور رایگان صرف ارتقاء این مرکز کرده‌اند.

در اینجا می‌خواهم این افنخار را داشته باشم که تشکر صادقانه و صمیمانه‌ام را تقدیم تمامی این عزیزان کنم. درود بر شما.

دکتر مهندس علی طالبی‌نژاد

مرداد ۱۳۸۰، فسا

علاوه بر فعالیتهای نجومی رصدخانه که حدود یک سال است ادامه دارد، کلاسهای رایگان این مجموعه با رشدی تصاعدی در ظرف حدود یک ماه از یک کلاس در هفته به بیش از چهل کلاس در هفته افزایش یافت که هم‌اکنون نیز با کیفیتی بی‌نظیر با کمک حدود یکصد نفر متخصص که هیچگونه چشم‌داشت مادی ندارند، با توانمندی کامل به کار خود ادامه می‌دهد.

دستاوردهای بی‌سابقه یک ماهه اخیر این مرکز عبارتند از:

(الف) ارائه خدمات بازدید عمومی از آسمان‌نما و تلسکوپ به بیش از هزار نفر از شهروندان در هر ماه.

(ب) تشکیل حدود ۱۰ انجمن علمی در این مرکز.

(ج) ارائه نمایشگاه نقاشی سنتی (اثر نقاشان مجرب فسایی)، اجرای موسیقی سنتی و کلاسیک توسط هنرمندان فسایی و برگزاری نمایشگاه موزه تاریخ طبیعی.

(د) جذب حدود دو هزار نفر از جوانان شهر به فعالیتهای این مرکز

(ه) دادن خدمات آموزشی و علمی به بیش از هزار نفر در هفته از طریق ارائه بیش از چهل کلاس در هفته تنها با استفاده از یک اتاق 8×6 مترمربع.

(و) اداره منظم این مرکز بدون دادن دیناری حقوق به صدها نفر متخصص گرداننده آن.

(ز) تحقق کامل مدیریت و شکل‌دهی این مرکز توسط افرادی

چرا که قطره چه شد متصل بهم دریاست

هر آنچه تصور کنی در آنجاهاست

که موج جنبش مخصوص بمر طوفان‌زاست

ممیط باشد گزوی نهنگ فواهد فاست

غرض ز انجمن و اجتماع جمع قواست

ز قطره هیچ نیاید ولی چه دریا گشت

ز قطره دیده نگردیده‌هیچ جنبش موج

زقطره ماهی پیدانمی‌شود هرگز

آخرین نگاه

شرشر نگاهی نوشیده می‌شود
 بی‌آنکه مست شوی
 و زنجیری اتصال دهنده
 جایگه فاصله جاری است
 از دستانم جام می‌سازم
 تا دروغهای نگاهی را بنوشم
 مست شوم
 دوباره فریاد زخم :
 دوستت می‌دارم
 ناکاه سنگ کسی،
 جام را نشانه می‌رود
 و هنوز یک تکه شیشه
 انگشتم را آزار می‌دهد
 مرضیه مقدسی

پیشم تو

دوست دارم برق ناز پیشم تو تیغ شود
 تیغ بردارم سکوت وهم را کردن زخم
 او که من را و تو را ، ما را هزاران بار از هم دورتر
 تا بدان جا که نشان از تو برایم
 فتح صدها قلعه قاف لجامت‌های تلخ کودکان مرده روح
 او که من را و تو را، و ما را زخم ترسانده است .
 دلم فوش بود نور بین ما شفاف و بیرنگ است
 و تنها فاصله، از تیک‌تاک ساعت آن اسب سریع فاطره پیماست .
 اما، نمانده جای پا منی از آن شفاف روح‌انگیز بین ما
 نمی‌دانم که دیده تیره می‌بیند
 و یا دود و دم دوران هوای تازه قلبم همین بازیچه می‌بیند
 ولی امید، آن فانوس روشن جنگل تاریک و سرد این زمستانم ،
 بهاری می‌کند هر دم و این عذری است تا من هم ، بمانم باز .

حسن خسروی (ایمان)

شقایق و باران

ای وای بر من عاقلی را بر نگشتم
 تنها نگاه دلبران را صد گناه است
 دلبر هنوز از عشق عاشق غرق خواب است
 تنهاتر از این هر دو تایم با دلی فون
 می‌گشتم و می‌مردم از سرخ نگاهش
 در انتظار یک تبسم می‌دهم جان
 کز یک تبسم مانده ام در آتش و تب
 آنان که تنها یارب عالمی ده
 تا او ببیند آتش این عشق ما را

ماطمه عابدینی

با دیدن زلف سیه دیوانه گشتم
 تنها گناه عشق باران را نگاه است
 عاشق که از ماه رخ دلبر کباب است
 ای کاش من فرهاد بودم یا که مجنون
 ای کاش نیلوفر بودم بر کرد پایش
 من چون شقایق گشته ام او همچو باران
 ساقی مرا جامی ز آرامش ده امشب
 یارب تمام عاشقان را مرهمی ده
 یارب دل ما را به دلبر وصل بنما

ای بس که فراب باده و جام شوی
 با ما منشین که بدنام نشوی
 حافظ شیرازی

گر همچو من افتاده این دام شوی
 ما عاشق و رند و مست و عالم سوزیم

بهترین فیلمهای یک عمر

هاشم نیکانام

شده است، اگر پنجاه بار هم این فیلم را ببینیم باز هم خسته نمی‌شویم.

– **بربادرفته (ویکتور فلمینگ ۱۹۳۹)** این که می‌گویند سینما جادوست بیراه نگفته‌اند.

– **خوشه های خشم (جان فورد ۱۹۴۰)** به جز ارزشهای سینمایی‌اش فیلمی بود که در شکل‌گیری سیاسی افکار نوجوانی هم سهم بسزایی داشته است، مبارزه بخاطر حق و عدالت و مردم.

– **گاو خشمگین (مارتین اسکورسیزی ۱۹۸۰)** رئالیسم عریان، خشونت لمس کردنی، آدمهای باورکردنی و آشنا.

□ و سینمای ایران هم در بستر خود مرواریدهای گرانبهایی را به یادگار گذاشته است، از جمله :

– **گوزنها (مسعود کیمیایی ۱۳۵۴)** اوج کار کیمیایی، کاملترین و بهترین فیلم اوست. در این فیلم سید (بهروز وثوق) با کوبیدن مشت به دیوار به شعور و بیداری اجتماعی دست می‌یابد.

– **گاو (داریوش مهرجویی ۱۳۴۸)** زمانیکه مردم غرق در سینمای فارسی بودند و عکسهای فردین را جمع می‌کردند گاو مثل یک سیلی بود که سینمای ایران و فیلم ایرانی را دوباره متولد کرد.

– **قیصر (مسعود کیمیایی ۱۳۴۸)** خیلی چیزها با قیصر شروع شد: موج نو، موسیقی متن، تیتراژ درست، مسعود کیمیایی و ...

– **خدا حافظ رفیق (امیر نادری ۱۳۵۰)** این فیلم در واقع ایزی‌رایدر سینمای ایران بود، سینمای ارزان، سینمای خیابانی، سینمای واقع‌گرا و سینمای جوان.

– **شاید وقتی دیگر (بهرام بیضایی ۱۳۶۷)** یکی از معدود فیلمهای ایرانی پس انقلاب که شخص را در جای خود می‌خکوب می‌کند.

– **غریبه و مهر (بهرام بیضایی ۱۳۵۴)** استثنایی در سینمای ایران، بهرام بیضایی استاد مسلم سینمای ایران است.

– **سوتنه دلان (علسی حسامی ۱۳۵۶)** یکی از دوست‌داشتنی‌ترین و لذتبخش‌ترین آثار سینمای ایران است.

(روحش شاد)

– **تنگنا (امیر نادری ۱۳۵۲)** تنگنا تنها یک فیلم نبود، تنگنا یک زندگی بود.

– **صبح روز چهارم (کامران شیردل ۱۳۵۱)** پیشقراول سینمای مدرن ایران که متأسفانه دنباله‌رو نداشت.

سینما، چشم درون ماست

که خیره می‌شود،

به گوشه‌های پنهان زندگی.

آیا هیچ از خودتان پرسیده‌اید که از شروع عمر سینما تا به حال چند فیلم در دنیا ساخته شده است از فیلمهای بلند داستانی گرفته تا مستند و انیمیشن و فیلمهای کوتاه و غیره؟ در فرهنگهای معتبر هالیوول و لئونارد مالتین نزدیک به بیست هزار فیلم آمده است که اکثراً فیلم‌های بلند داستانی است. در فرهنگ عظیم *Motion Picture guide* که کاملترین فرهنگ سینمای جهان است بیش از ۶۶ هزار فیلم معرفی شده است، آیا این تمامی فیلمها است؟ آیا کسی یا کسانی هستند که تمامی فیلمهای دنیا را دیده باشند؟

لیستی که در زیر می‌بینید، منتخبی از بهترین فیلمهایی است که خودم آنها را دیده‌ام و آنها را انتخاب کرده‌ام و شاید همه این فیلمها از دید یک منتقد جزو بهترین فیلمهای دنیا نباشند و یا در لیست بهترینهای سایت *اندس‌اند نیامده* باشد.

– **کازابلانکا (مایکل کورتیز، ۱۹۴۲)** یک ملودرام بسیار عالی با هنرنمایی همفری بوگارت و اینگرید برگمن.

– **همشهری کین (اورسون ولز، ۱۹۴۲)** همشهری کین یعنی سینما به مفهوم واقعی،

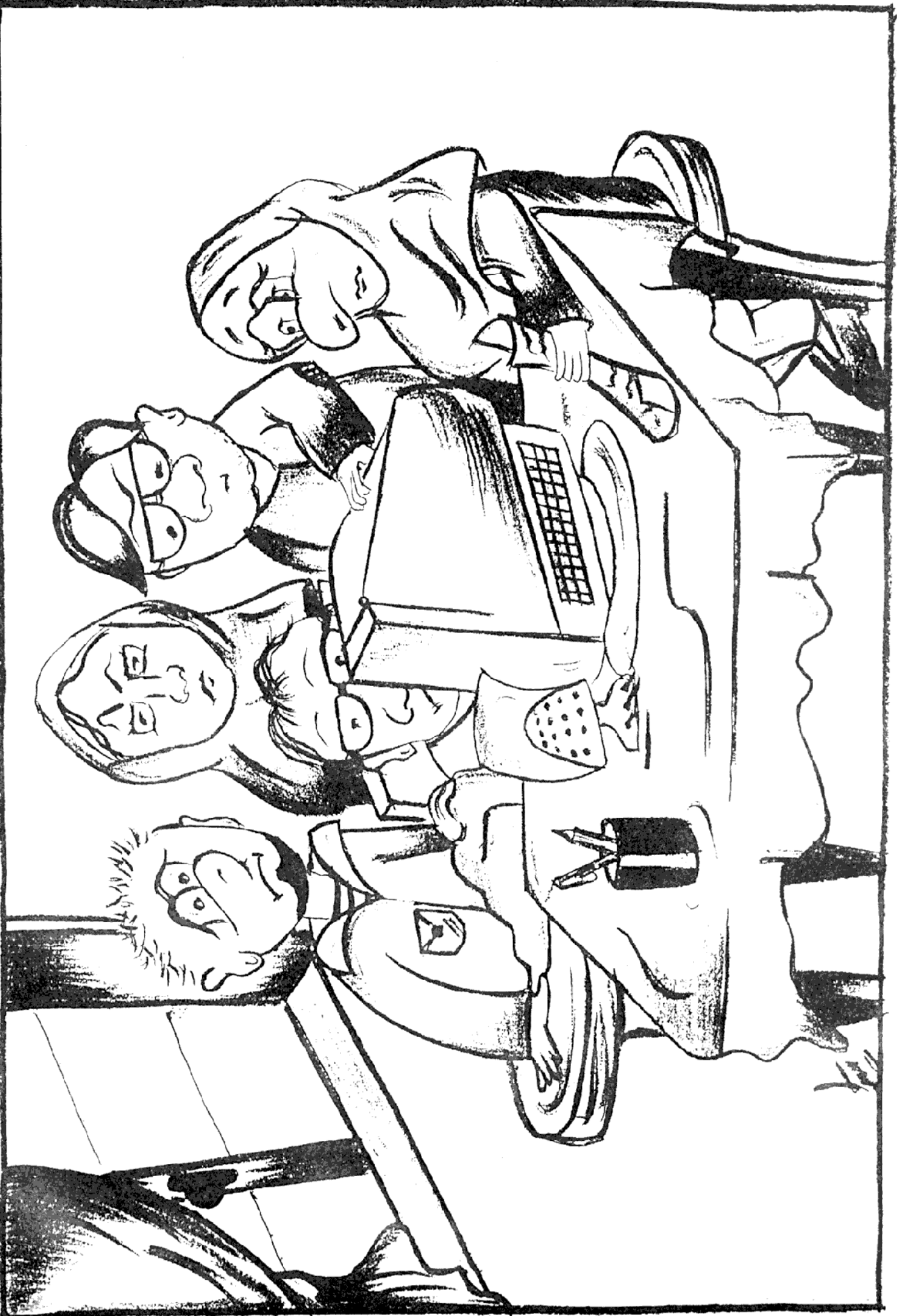
– **ال سید (آنتونی مان، ۱۹۶۱)** فیلمی حماسی و به یادماندنی با هنرنمایی چارلتون هستون و سوفیا لورن، دیگر فیلمی مانند ال سید ساخته نمی‌شود.

– **پدرخوانده (فرانسیس فورد کوپولا، ۱۹۷۲)** مارلون براندو در این فیلم صنعت بازیگری را به اوج رساند، در یک کلام مارلون براندو یعنی اسکار.

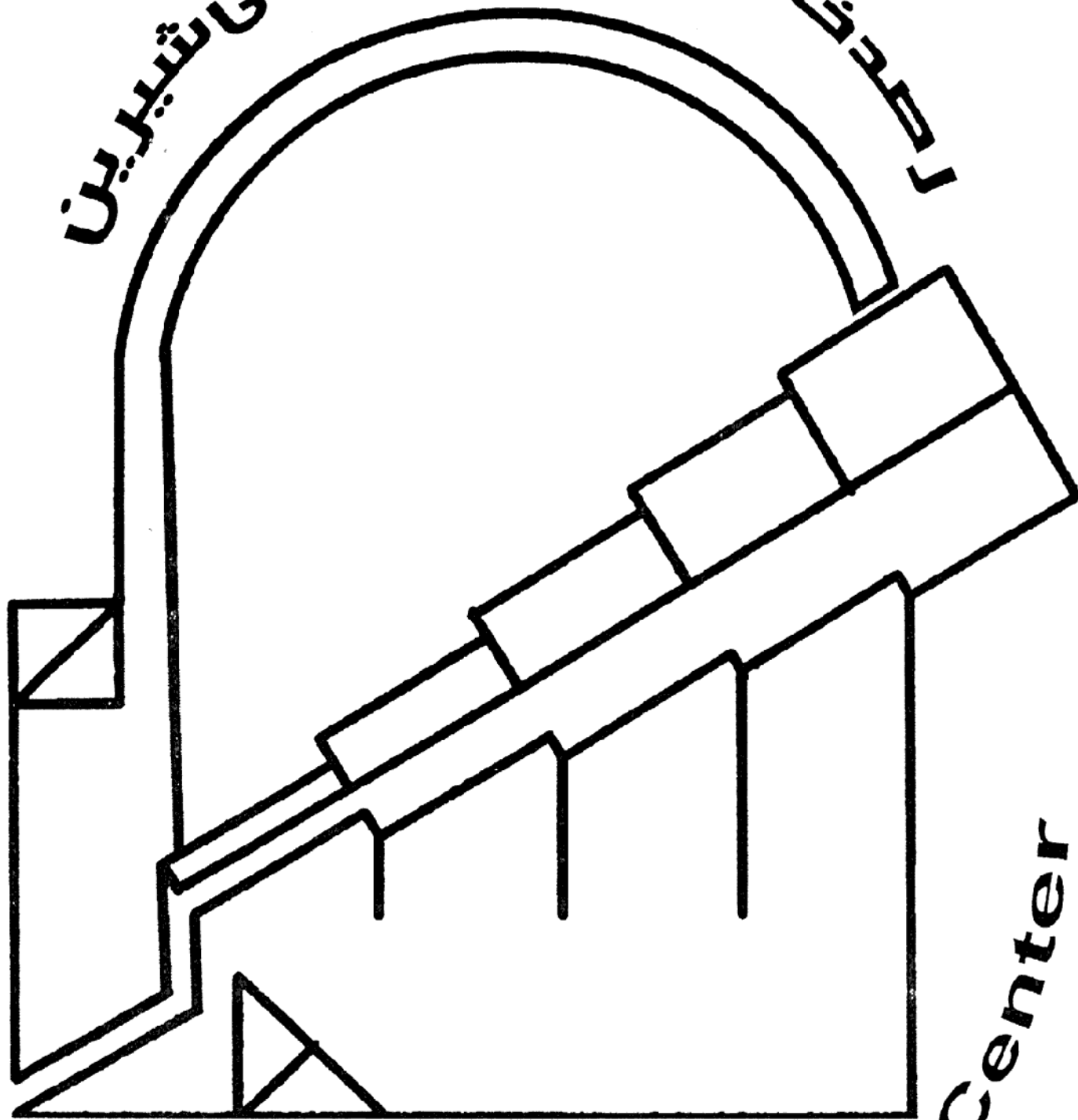
– **خوب، بد، زشت (سرجو لئونه ۱۹۶۷)** اولین صحنه فیلم یک نمای بسیار دور از یک دشت وسیع، پس از چند لحظه بدون قطع این نمای بسیار دور تبدیل می‌شود به یک کلوزآپ بسیار درشت و نزدیک از چهره یکی از بدمن‌های فیلم! با همین دو نما می‌فهمیم با یک وسترن راحت و سرگرم کننده روبرو هستیم.

– **ریوبراوو (هاوارد هاکس ۱۹۵۹)** یکی از دوست‌داشتنی‌ترین وسترنهاست، همه چیز آن خوب است و هیچ ایرادی نمی‌توان از آن گرفت.

– **این گروه خشن (سام پکین پا ۱۹۶۹)** یکی از معدود فیلمهایی است که در آن از اسلوموشن بجا و درست استفاده

راصدخانه و مرکز علم‌اشیرین

Shirin

Observatory & Science Center

۱۳۷۹ - 2000